

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

1 (47)

Datum
2024-09-16

Diarienummer
4841-2023
Anläggningsnr
0380-237

Q-Med Aktiebolag (Galderma)
Ombud: Advokat Mats Björk
Kungsgatan 42
111 35 Stockholm

Kungörelsedelgivning

Tillstånd till miljöfarlig verksamhet

Verksamhetskoder 24.04-i, 24.08-i, 24.39-i och 39.15 enligt 12 kap. 4, 8 och 39 § och 19 kap. 3 § miljöprövningsförfordningen (2013:251)
2 bilagor

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län ger, med stöd av 9 kap. miljöbalken, Q-med AB, org.nr. 556258-6882, (bolaget) tillstånd till fortsatt och utökad tillverkning av hyaluronsyrabaserade produkter, polymjölksyraprodukter både som intermediat och slutprodukt samt läkemedelsprodukter på fastigheterna Librobäck 8:2, 10:5, 10:6, 10:7, 10:8, 13:1, 13:2, 13:4 i Uppsala kommun.

Tillståndet omfattar följande tillverkning per år

- 40 ton gel av hyaluronsyrabaserade medicintekniska produkter
- 40 ton av läkemedelsprodukter
- 1 ton produkter av polymjölksyra (intermediat)
- 100 ton produkter av polymjölksyra (slutprodukt)

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Den ekvivalenta ljudnivån (Leq) från verksamheten får utomhus vid bostäder, skolor och förskolor inte överstiga följande värden.

50 dBA	helgfri måndag-fredag	kl. 6.00–18.00
45 dBA	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 6.00–18.00
45 dBA	kvällstid	kl. 18.00–22.00
40 dBA	natttid	kl. 22.00–6.00

Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.

Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning och beräkning av ekvivalent ljudnivå ska utföras för den tid då den bullrande verksamheten pågår.

Momentana ljud (LFmax) får inte överstiga 55 dBA natttid kl. 22.00–6.00.

Utsläpp till luft

3. Utsläpp av stoft till luft efter rening från kryomalningen ska underskrida 5 mg/Nm³. Om föreskrivet värde inte innehålls ska villkoret anses uppfyllt om en åtgärd vidtas och förnyad mätning inom en månad visar att värdet innehålls.

Stoftutsläpp ska kontrolleras genom mätning minst en gång per år eller med ett annat intervall som godkänts av tillsynsmyndigheten. Kontroll ska därutöver ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade utsläpp av stoft eller efter anmodan från tillsynsmyndigheten. Mätning och analys ska ske i enlighet med Svensk standard eller med jämförbar metod som har godkänts av tillsynsmyndigheten.

Provtagningsprogram för stoftutsläpp ska utformas i samråd med tillsynsmyndigheten i samband med att verksamheten med kryomalning påbörjas.

Utsläpp till vatten

4. Vid rengöring av produktionsutrustning ska det finnas rutiner som innebär att produktförluster till avloppsvatten minimeras.
5. Utsläpp av lidokain till processavloppsvattnet ska underskrida 0,02 kg/dygn samt 7,3 kg/år som årsmedelvärde. Mätning och analyser ska ske i enlighet med Svensk standard eller med jämförbar metod som har godkänts av tillsynsmyndigheten.

6. Vid uppförandet av nya byggnader ska det i skälig utsträckning eftersträvas att separera förorenade vattenströmmar och rena vattenströmmar samt att möjliggöra provtagning av processavloppsvatten så nära eventuella föroreningskällor som möjligt.
7. Kemiska produkter och avfall ska förvaras och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas.

Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

Hushållning av energi och råvaror

8. Åtgärder ska i skälig utsträckning successivt vidtas för att minska energianvändningen i tillverknings- och stödprocesser. Verksamhetsutövaren ska senast sex månader efter att detta tillstånd tagits i anspråk lämna in en plan för energihushållning till tillsynsmyndigheten. Av planen ska framgå vilka åtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra samt kostnaden och energibesparingen för respektive åtgärd. Betydande mervärden till följd av genomförda åtgärder ska också framgå av planen. Det ska även anges vilka åtgärder som bolaget är berett att vidta och en motivering till varför övriga redovisade åtgärder inte kommer att vidtas. Planen ska uppdateras löpande och en reviderad plan ska lämnas till tillsynsmyndigheten vart tredje år eller med annat tidsintervall som tillsynsmyndigheten bestämmer. (delegation)
9. Verksamheten ska sträva efter att minska användningen av dricksvatten i tillverknings- och stödprocesser och ska i skälig utsträckning succesivt vidta åtgärder för att uppnå detta. Åtgärderna ska baseras på en kartläggning och en plan för vattenhushållning. Kartläggningen ska redovisa vattenförbrukning för produktion och för kylning. Planen ska innehålla uppgifter om vilka åtgärder som har genomförts under den senaste perioden, möjliga kommande åtgärder, kostnader och vattenbesparingar för

dessa, vilka av dessa som bolaget bedömer som skäliga att genomföra under kommande period och motivering till varför övriga åtgärder inte bedöms skäliga.

Vattenhushållningsplanen ska uppdateras och redovisas vart tredje år eller med det intervall tillsynsmyndigheten bestämmer. En första vattenhushållningsplan ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att detta tillstånd tagits i anspråk. (delegation)

Kontrollprogram

10. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder.

Bolaget ska skicka in ett kontrollprogram enligt ovan till tillsynsmyndigheten inom tre månader från det att detta tillstånd har tagits i anspråk. (delegation)

Släckvatten

11. Släckvatten ska hanteras så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Tekniska anordningar eller andra lösningar ska finnas och användas för att förebygga/förhindra att släckvatten förorenar mark, yt- och grundvatten.

Ytor i anslutning till den planerade betongsockeln ska hårdgöras senast 18 månader efter att tillståndet tagits i anspråk.

Avslutande och efterbehandling

12. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del upphör ska bolaget lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall från verksamheten samt förslag till undersökningar av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till. (delegation)

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter, med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken, åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- Åtgärder för att minska energianvändning och tidsintervall för inlämnande av energihushållningsplan (villkor 8)

- Åtgärder för att minska vattenanvändning och tidsintervall för inlämnande av vattenhushållningsplan (villkor 9)
- Kontrollprogrammets innehåll (villkor 10)
- Avveckling av verksamheten (villkor 12)

Igångsättningstid

Den tillståndsgivna verksamheten ska ha satts i gång senast fem år efter det att detta beslut har vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas skriftligen när verksamheten sätts i gång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen avslår bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk först när det har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen återkallar, med stöd av 24 kap. 3 § första stycket 6 miljöbalken, miljöprövningsdelegationens beslut om tillstånd den 8 december 2020, dnr. 551-5184-2019. Återkallelsen gäller från och med att detta tillståndsbeslut har vunnit laga kraft och tagits i anspråk.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Uppsala nya tidning (se bilaga). Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och tidigare tillståndsbeslut

Bolaget tillverkar medicintekniska produkter vid en anläggning i Librobäck i Uppsala. Den 8 december 2020 fick bolaget tillstånd enligt miljöbalken till produktion av hyaluronsyrabaserade medicintekniska produkter och läkemedelsprodukter. Den 20 juni 2024 beslutades slutliga villkor för tillståndet, dnr 551-8834-2021.

Bolaget har nu ansökt om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid bolagets anläggning i Uppsala. Bolaget vill utöka sin produktion av hyaluronbaserade medicintekniska produkter, bland annat med en tillkommande produktionsprocess där produkten behandlas med etanol i upprepade steg. Vidare avser bolaget att öka produktionen av läkemedelsprodukter samt att vid anläggningen även tillverka en produkt baserad på polymjölksyra, både som intermediet och som slutprodukt.

Samråd

Enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) ska den ansökta verksamheten antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Bolaget har, i enlighet med bestämmelserna i 6 kap. 29 och 30 §§ miljöbalken, genomfört avgränsningssamråd med särskilt berörda, Länsstyrelsen i Uppsala län (länsstyrelsen), Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun (nämnden), Uppsala Vatten och Avfall AB (Uppsala Vatten), Uppsala brandförsvaret och berörd allmänhet.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till miljöprövningsdelegationen den 28 juni 2023. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningen Uppsala nya tidning och remitterades till länsstyrelsen, nämnden, Uppsala Vatten, Uppsala brandförsvaret och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Yttranden har kommit in från länsstyrelsen, nämnden, Uppsala Vatten och Uppsala brandförsvaret. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Bolagets yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

Bolaget yrkar

- att tillstånd ges till fortsatt och utökad verksamhet vid bolagets anläggning vid Libroäck i Uppsala kommun till följande tillverkning.

Produkt	Ansökt produktion, ton/år
Hyaluronbaserade medicintekniska produkter, gel färdig produkt	40
Läkemedelsprodukter	40
Polymjölksyra (intermediat)	1
Polymjölksyra (slutprodukt)	100

- att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns,
- att föreslagna villkor fastställs,
- att verkställighetsförordnande meddelas samt
- att igångsättningstiden bestäms till fem år.

Motivering till yrkande om verkställighetsförordnande

Till stöd för att verkställighetsförordnande ska meddelas har bolaget angett följande. Verksamheten avser produktion av medicintekniska produkter, vilka fyller ett viktigt allmänt intresse eftersom bolagets produkter används inom medicinska tillämpningar. Behovet av den sökta verksamheten är således stort både för bolaget och för samhället. Det finns ett beaktansvärt intresse att det sökta tillståndet får tas i anspråk omedelbart. Detta intresse väger betydligt tyngre än intresset av att ett lagakraftvunnet avgörande ska föreligga innan tillståndet får tas i anspråk. Planerade anläggningar kommer att uppföras inom området för den befintliga verksamheten. Risker för irreversibla skador på miljön är därmed liten.

Motivering till föreslagen igångsättningstid

Till stöd för att igångsättningstiden ska bestämmas till fem år från det att miljöprövningsdelegationens beslut har vunnit laga kraft har bolaget anfört i huvudsak följande. Installationsarbete beräknas påbörjas under första kvartalet 2025 för utökning av produktionskapaciteten för läkemedel samt för tillverkningen av slutprodukter av polymjölksyra. Risker för förseningar bedöms vara större än normalt på grund av rådande världsläge.

Åtaganden

Bolaget åtar sig

- att ta fram en energikartläggning,

- att identifiera och vidta åtgärder genom att ta fram en vattenhushållningsplan
- att gällande läkemedelsproduktionen före uppstart redovisa resultatet av validering av deaktivering av aktiv substans till tillsynsmyndigheten och
- att i samband med de ut- och ombyggnader som krävs för den ansökta verksamheten låta dagvatten från parkerings- och körytor genomgå fördröjning.

Förslag till villkor

1. Verksamheten, inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen, ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett eller åtagit sig i ärendet.
2. Farligt avfall och flytande kemiska produkter ska lagras på tät invallad yta under tak eller i dubbelmantlade behållare. Invallningen ska rymma en volym som motsvarar den största behållarens volym plus minst tio procent av summan av övriga behållares volym.
3. Buller från verksamheten får inte överstiga följande ekvivalenta ljudnivåer utomhus vid bostäder.

Dagtid (kl. 6.00-18.00) 50 dB(A)

Kvällstid (kl. 18.00-22.00) 45 dB(A)

Natttid (kl. 22.00-6.00) 40 dB(A).

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) får inte utföras nattetid (kl. 22-6). De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar.

Ekvivalentvärdena ska bestämmas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer, eller efter anmodan från tillsynsmyndigheten.

4. Bolaget ska sträva efter att minska förbrukning av råvaror och energi i verksamheten och ska i skäligen utsträckning succesivt vidta åtgärder för att uppnå detta. Åtgärderna ska baseras på en kartläggning och en plan för energihushållning. Planen ska innehålla uppgifter om vilka åtgärder som har genomförts under den senaste perioden, möjliga kommande åtgärder, kostnader och

energibesparingar för dessa, vilka av dessa som bolaget bedömer som skäligen att genomföra under kommande period och motivering till varför övriga åtgärder inte bedöms skäligen.

Energihushållningsplanen ska uppdateras och redovisas vart tredje år. En första energihushållningsplan ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet vunnit laga kraft.

5. Bolaget ska sträva efter att minska förbrukning av vatten i verksamheten och ska i skäligen utsträckning succesivt vidta åtgärder för att uppnå detta. Åtgärderna ska baseras på en kartläggning och en plan för vattenhushållning. Planen ska innehålla uppgifter om vilka åtgärder som har genomförts under den senaste perioden, möjliga kommande åtgärder, kostnader och vattenbesparingar för dessa, vilka av dessa som bolaget bedömer som skäligen att genomföra under kommande period och motivering till varför övriga åtgärder inte bedöms skäligen. Vattenhushållningsplanen ska uppdateras och redovisas vart tredje år. En första vattenhushållningsplan ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet vunnit laga kraft.
6. Vid rengöring av produktionsutrustning ska det finnas rutiner som innebär att produktförluster till avloppsvatten hålls på en låg nivå.
7. Om verksamheten eller delar av verksamheten avvecklas ska tillsynsmyndigheten underrättas om avvecklingen senast sex månader innan avvecklingen påbörjas. Underrättelsen ska omfatta de planerade åtgärder som ska vidtas för att förhindra olägenheter för människors hälsa eller miljön från anläggningen sedan verksamheten avvecklats. Vidare ska den innehålla den utredning som krävs för att fastställa om efterbehandling av området behövs.

För det fall ett villkor om stoftutsläpp bedöms nödvändigt föreslår bolaget att det formuleras enligt följande. Halten stoft i luft som går ut från filtren för kryomalningen får inte överstiga 5 mg/Nm³. Om föreskrivet värde inte innehålls ska villkoret anses uppfyllt om en åtgärd vidtas och förnyad mätning inom tre månader visar att värdet innehålls.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Ansökt verksamhet

Tillverkning av medicintekniska produkter

Den tillkommande produktionsprocessen för den nya hyaluronsyrabaserade medicintekniska produkten skiljer sig från de processer som används inom befintlig verksamhet endast genom att andra tvärbindarreagens används samt genom att produkten behandlas med etanol i flera steg.

Externt tillverkad hyaluronsyra löses i vatten i processkärl av samma typ som används inom befintliga processer. Hyaluronsyran får reagera med en kolhydratbaserad tvärbindare och ett peptidkopplingsreagens, varvid en gel med en kraftig vattenupptagande förmåga bildas. I processen används även en buffertkemikalie.

Den färdiga gelen genomgår partikelstorleksreduktion, sen förs den över till ett reningssteg där den behandlas med etanol i upprepade steg. Etanolen filtreras bort och den tvärbundna hyaluronsyran torkas. Etanol som förångats i detta sista torksteg återvinns genom kondensering. Verkningsgraden i kondensorn kommer inte att kunna beräknas innan anläggningen installerats och provkörts, vilket beräknas ske med början under senare delen av 2023.

Avskild etanol leds till två (fastinstallerade) IBC-behållare vars volymer är 1,5 m³ respektive 1 m³ och vars innehåll töms med tankbil för att därefter borttransporteras och omhändertas som farligt avfall.

Sluttillverkning omfattar svällning av tvärbunden hyaluronsyra i buffertlösning och fyllning på sprutor, varefter värmesterilisering, avsyning, montering samt slutpackning sker. Fyllning, sterilisering och slutpackning kommer att ske i befintliga produktionslinor i hus 3, 6 eller 9 och i framtida hus 18, beroende på vilken marknad produkten ska distribueras till samt på typen av förpackning.

Tillverkningen (tvärbindning till och med torkning) av den nya hyaluronsyrabaserade medicintekniska produkten kommer till en början att ske i hus 4, men kan på sikt komma att ske i hus 9. Vid tillverkning i hus 9 kommer i så fall ren etanol och etanolavfall att hanteras i större tankar, vilka kommer att vara belägna i den framtida tankgården.

Produktion av gel planeras ske på dagtid. Fyllning, sterilisering och slutpackning kan ske på dagtid eller i tvåskift. På sikt kommer produktionen av gel också att ske som två- alternativt treskift. Framtida produktion kan komma att ske dygnet runt samtliga veckodagar.

Polymjölksyra-intermediat och -slutprodukt

Den tillkommande produktionsprocessen för polymjölksyra-intermediat och -slutprodukt utgår från en mjölksyrapolymer som levereras som råvara i fast form från en extern tillverkare.

Mjölksyrapolymeren homogeniseras, mals, siktas och packas vid aktuell anläggning. Malningen (så kallad torkmalning) sker vid en mycket låg temperatur (-130°C) med ett kontinuerligt flöde av flytande kväve som köldmedium. Malt material förs över till en sikt där utseparering sker av material med önskad kornstorlek.

Det färdiga polymjölksyra-intermediatet samlas upp, förpackas och transporteras därefter till en extern anläggning där det steriliseras.

Bolagets ansökta verksamhet avser även produktion av en polymjölksyra-slutprodukt där det steriliserade polymjölksyra-intermediatet levereras åter till aktuell anläggning för att formuleras (det vill säga suspenderas i vattenbaserad lösning), fyllas i vialer, frystorkas, avsynas och slutförpackas.

I efterföljande disksteg med rent vatten avlägsnas resterande material. Produktionen av polymjölksyra-intermediat kommer initialt att bedrivas i hus 1. Framtida produktion av slutprodukt planeras att förläggas till hus 18.

Produktionen kan komma att bedrivas i ett-, två- eller treskift.

Läkemedelsproduktion

Bolaget avser att bygga ut tillverkningskapaciteten för läkemedelsprodukter i hus 18 som kommer att uppföras. Utökningen avser formulering, fyllning, avsyning och packning, dvs. inte tillverkning av aktiv läkemedelssubstans.

Tillverkning av aktiv substans för läkemedelsprodukter sker genom fermentering (odling) av en stam av en naturligt förekommande bakterie, *Clostridium botulinum*.

Maximal hanterad volym är cirka fem liter i fermenteringssteget. Tillverkningen sker i slutna enheter (mikrobiologisk säkerhetsbänk

klass III), med mycket omfattande rengörings- och säkerhetskrav, detta i syfte att minimera sannolikheten för att personal eller omgivning exponeras under något steg i processen.

Stamkultur (bakterier) förvaras fryst i små volymer (<1 ml) i täta plaströr, där vart och ett förvaras inuti ytterligare en tätslutande plastbehållare. Vid odling tillförs tinad stamkultur till ett odlingsmedium och bakterierna odlas därefter i slutna system inrymda i helsluten mikrobiologisk säkerhetsbänk klass III. Vid odlingen producerar bakterierna naturligt den aktuella läkemedelssubstansen. Substansen avskiljs, upparbetas och renas i olika filtrerings- och kromatografisteg.

Varje tillverkningsomgång avslutas med att de säkerhetsbänkar där odling och upparbetning skett desinficeras med förångad väteperoxid. Efter desinfektionscykeln ventileras kvardröjande väteperoxid ut genom ett katalytiskt reningssteg där väteperoxiden reduceras till vatten och syrgas. Lokalerna saknar avlopp. All utrustning som kommer i kontakt med substansen vid odling och upparbetning är tillverkad i engångsmaterial och kasseras efter varje avslutad batch. Allt kasserat material inklusive avskilt biologiskt material från odlingen och annat flytande avfall från upparbetningen inaktiveras genom en validerad ångautoklaveringsprocess innan det lämnar anläggningen som avfall. Formulering och fyllning av färdig produkt sker i en fyllningslinje. I fyllningslinjen sker formulering av aktiv läkemedelssubstans i en kraftigt utspädd vattenlösning vilken fylls på glasvialer (volym 1,6 ml) i en isolator. Glasvialerna avsynas och packas därefter färdigt i intilliggande lokaler.

Pilotlaboratorium

I pilotlaboratoriet, lokaliserat i hus 4, sker utveckling av medicintekniska produkter, hyaluronsyrabaserade och liknande produkter som är vattenbaserade. Rester från utveckling och tillverkning i pilotlaboratoriet utgörs av använd etanol med viss inblandning av vatten, hyaluronsyra och oorganiska salter. Lagringen av etanol i hus 4 uppgår till maximalt 4,5 m³ varav 2 m³ är ren etanol och 2,5 m³ är etanolavfall.

Övriga laboratorier

I verksamhetens kvalitetslaboratorier sker kemisk analys av råvaror och produkter samt mikrobiologisk analys av råvaror, produkter och prover som tagits från tillverkningslokalerna, allt i syfte att uppfylla regulatoriska krav för produkternas säkerhet vid användning på

patienter. I kvalitets- och utvecklingslaboratorierna används lösningsmedel, syror, baser, salter och reagenskemikalier i olika omfattning. Lösningssmedelsanvändningen omfattar främst etanol, metanol och acetonitril för bland annat vätskekromatografi.

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har i samband med ansökan upprättat en miljökonsekvensbeskrivning vari anges i huvudsak följande.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att verksamheten fortsätter med maximal produktion inom ramen för gällande tillstånd. Framförallt är det förbrukningen av kemikalier, dricksvatten, råvaror och energi som kommer att öka med den ansökta verksamheten.

Alternativ lokalisering

Verksamheten etablerades på aktuell plats i mitten av 1990-talet. Området avgränsas i öster av Fyrisån och i norr av Librobäcken. Närmaste bostäder är belägna ca 200 meter från bolagets produktionsanläggningar. Verksamheten bedrivs inom ett område som omfattas av en detaljplan för Börjetull som vann laga kraft den 25 maj 2021. I huvudsak är verksamhetsområdet planlagt för industri men en liten del ligger inom ett område som benämns som "park som får byggas över med industri". Detaljplanen för Börjetull är anpassad efter ansökt verksamhet.

Mindre delar av verksamhetsområdet inom Librobäck 10:8 och Librobäck 10:6 är beläget inom detaljplanen Kv Herräng (038. P2005/38). Lokalerna inom Librobäck 10:6 används för kontor i enlighet med planbestämmelserna. Lokalerna på Librobäck 10:8 har rivits. Enligt planbestämmelsen ska marken användas för vårdboende.

Vad gäller alternativa lokaliseringar har bolaget anläggningar i Frankrike, Kanada och Brasilien men ingen av dessa har utrymme för sökt produktion, vilket innebär att nybyggnation är det enda alternativet. Den specifika kompetens som bolaget har i Uppsala finns inte på de andra anläggningarna vilket ytterligare försvårar att bygga upp verksamheten på annan ort.

En nyetablering på en ny plats, oavsett lokalisering, skulle innebära mycket stora kostnader och större miljöpåverkan än det valda alternativet, eftersom miljöeffekter av själva anläggandet skulle tillkomma.

Skyddade områden

Verksamhetsområdet ligger inom yttre skyddszon för vattenskyddsområdet Uppsala- och Vattholmaåsarna. Bolaget uppfyller de krav som anges i föreskrifterna både vid nollalternativ och ansökt verksamhet.

Verksamhetsområdet ligger inom riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § miljöbalken; MSA-område luftrum, stoppområde för höga objekt. Norr om verksamhetsområdet utgör väg 55 riksintresse för väg.

Verksamhetsområdet ligger inte inom något natur- eller kulturskyddat område. Bolagets anläggning angränsar dock till ett område för länsstyrelsens regionala kulturmiljövård.

Det finns inga skyddade naturområden, såsom Natura 2000, i närheten av verksamhetsområdet.

Bredvid verksamhetsområdet går en gång- och cykelbana längs med Fyriskan som nyttjas för rekreation och friluftsliv. Påverkan på gång- och cykelbanan bedöms vara oförändrad vid ansökt verksamhet.

Användning av kemikalier och råvaror

Vid verksamheten används huvudsakligen råvaror i form av långkedjiga molekyler av biologiskt ursprung (exempelvis kolhydrater och proteiner) samt kemiska produkter. Vid ansökt verksamhet kommer förbrukningen av råvaror och kemikalier att öka jämfört med nollalternativet. Det är främst förbrukningen av etanol som kommer att öka i och med tillverkningen av hyaluronsyragegel vid den nya hyaluronsyraplattformen samt vid råvarutillverkning av polymjölksyra. Den tillståndsgivna mängden etanol som kan förbrukas är idag 25 ton/år och bolaget har ansökt om att kunna förbruka 46 ton/år. Metanol kommer att användas vid tillverkning av dextranomer. Årsförbrukningen bedöms vara maximalt 1 ton per år.

Kemiska produkter levereras på pall med lastbil till en lastkaj inomhus. Mottagning av gods sker i hus 12 och 17. Därefter sker interna transporter till respektive lagringsplats inomhus i avloppsfria utrymmen. De kemiska produkter som används i produktionsprocesserna förvaras i hus 3 respektive i hus 12.

Förvaring av kemiska produkter sker invallat eller i utrymmen som saknar avlopp. Invallningar rymmer 100 procent av volymen hos den största behållaren som förvaras inom en viss invallning, samt tio

procent av volymen hos eventuella övriga behållare som förvaras inom samma invallning.

Effekterna av den ansökta verksamheten innebär en ökning av förbrukningen av kemikalier och råvaror jämfört med nollalternativet. Med etablerade rutiner och arbetssätt är bedömningen att den hantering av kemikalier som ansökt verksamhet innebär kan ske utan risk för människors hälsa eller miljön.

Verksamheten har utrustning med köldmedia och gaser. Följande köldmedia används: R134a, R407c, R410a, R452a, R452b, R32, R1270 (propen) och R744 (koldioxid). Den totala fyllnadsmängden som rapporterades för 2022 var 845 kg, motsvarande 1189 ton CO₂-ekvivalenter. Påfylld mängd motsvarade cirka 52 ton CO₂-ekvivalenter, det vill säga drygt 4 % av totala fyllnadsmängden. Mängden installerad köldmedia kommer att öka i jämförelse med nollalternativet.

Installerad mängd CO₂-ekvivalenter kommer däremot att minska framöver eftersom bolagets interna riktlinjer endast tillåter installation av köldmedia med GWP<700 samt eftersom bolagets långsiktiga plan är att fasa ut köldmedia med GWP>700. Minskad användning av köldmedia minskar påverkan på miljön.

Förekommande laboratorieutrustning kräver tillgång till kvävgas, helium, argon och koldioxid.

Bolaget har utfört en grovriskanalys för hantering av flytande kväve. Resultatet visar att risken för skador på miljö och egendom bedöms vara ringa.

Användning av energi

Verksamhetens energianvändning är delvis produktionsberoende vilket innebär att elanvändningen kommer att öka i takt med produktionen. Energianvändningen vid ansökt verksamhet kommer därmed att öka i jämförelse med nollalternativet. Energibehovet inom tillståndsgiven och ansökt verksamhet täcks huvudsakligen genom el och fjärrvärme. Inom anläggningen används el i huvudsak till ångpannor och vattenreningsanläggningar.

Den uppskattade totala energianvändningen av el och fjärrvärme utgör vid tidigare tillståndsgiven verksamhet 32 500 MWh/år och vid ansökt verksamhet 65 000 MWh/år.

Bolaget har tre bergvärmeanläggningar, installerade 2004–2010. Dessa försörjer hus 9, 13 respektive 10/11 med kyla och värme samt hus 9 respektive hus 13 med processkyla till renrum i produktionen.

Bolagets verksamhet omfattas av lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag. Bolaget har utfört ett antal energikartläggningar på övergripande och detaljerad nivå. Bolaget har under tiden 2012–2021 genomfört ett antal energibesparande åtgärder utifrån utförda energikartläggningar. Bolaget planerar att ta fram en energihushållningsplan enligt rekommendationer från den senaste energikartläggningen.

Mot bakgrund av att bolaget vidtar och avser att fortsatt arbeta för att vidta ytterligare energibesparande åtgärder och optimera energianvändningen är bedömningen att den ökade energiförbrukningen vid ansökt verksamhet är acceptabel ur hälso- och miljösynpunkt, under förutsättning att fossilfri el används.

Användning av dricksvatten

Verksamheten använder kommunalt dricksvatten. En stor del av dricksvattnet i verksamheten används för att kyla bort överskottsvärme från vattenreningsutrustning, autoklaver och processutrustning, vilket betyder att vattenanvändningen är förhållandevis stor. Inom ramen för den prövotidsutredning som genomfördes för befintligt tillstånd kartlades verksamhetens vattenförbrukning och möjligheter att minska denna. Inom ramen för den kartläggningen har bolaget optimerat kylvattenflöden genom injusteringar i ett antal punkter i hus 9.

Tabell 1. Sammanställning vattenanvändning för tillståndsgiven verksamhet och ansökt verksamhet.

Vatten	Tillståndsgiven verksamhet	Ansökt verksamhet
PW	24 000	24 000
WFI	5 000	28 000
Ånga	24 000	32 000
Kylning	87 000	81 000
Lab & Sanitärt	10 000	15 000
Totalt	150 000	180 000

Ansökt verksamhet innebär en ökad vattenanvändning jämfört med nollalternativet och den kommer öka proportionellt med produktionen, vilket innebär ett ökat behov av kommunalt vatten och en ökad belastning på vattentäkten.

Vattnet från Uppsalaåsen genomgår avancerad rening vid vattenverket och därmed innebär ett ökat uttag i åsen att ökade mängder kemikalier och energi förbrukas. Påverkan från ansökt verksamhet bedöms dock vara acceptabel eftersom bolaget arbetar med att fortsätta minska vattenförbrukningen i sina processer.

Att bygga om befintliga anläggningar i hus 9 så att kylmaskiner i stället kan användas i processen förutsätter omfattande ingrepp i form av nya ledningsdragningar, kylmaskiner m.m. Det är också osäkert om det finns tillräckligt med utrymme för de kylmaskiner som skulle behöva installeras. Under tiden för ombyggnation skulle produktionen behöva stå still. Kostnaden för uppehållet i produktionen i sig är i storleksordningen 30–40 miljoner kronor.

Bolaget har utrett frågan om användande av vatten från Fyrisån för kylning men bedömer att morfologin i Fyrisån skulle påverkas negativt om vatten därifrån användes för kylning av processerna.

Miljö kvalitetsnormerna för Fyrisån gällande ekologisk status är idag klassad som dålig och skulle kunna försämrats om ett nytt vattenuttag sker. Möjligheterna att kyla processerna med vatten från Fyrisån bedöms därför vara mycket små.

Utsläpp till vatten

Inom anläggningen finns ett avloppsvattensystem som avleder spillvatten till Uppsala Vattens reningsverk, Kungsängsverket. Till avloppsvattensystemet tillförs förutom sanitärt vatten även tvättvatten från rengöring av processkärl samt en stor del av kylvattnet. Det vatten som kyler autoklaver i lina 1 (hus 3) och lina 2/3 (hus 9) leds till dagvattennätet. Fördelningen av avloppsvatten till spill- respektive dagvattennät har förändrats de senaste åren genom att flödet av kylvatten som leds till spillvatten har kunnat minskas väsentligt.

Utsläpp till dagvattennätet härrör från kylning av autoklaver vilken ökar i takt med ökad tillverkning av ångsteriliserade hyaluronprodukter.

Gällande riktlinjer för utsläpp till det kommunala spillvattennätet (Uppsala Vatten och Avfall AB, 2017) innehålls med god marginal vid tillståndsgiven verksamhet. Vattnet är inte nitrifikationshämmande, vilket innebär att det inte finns någon risk för negativ påverkan på kvävereningssteget i Kungsängsverket. Tester av toxicitet visar på försumbar toxicitet, vilket innebär att någon risk för negativ påverkan på Fyrisån inte föreligger.

För den tillkommande hyaluronsyrprocessen förbrukas tvärbindarkemikalier i första tillverkningssteget. Eventuella rester tvättas senare bort med etanol och hamnar i en avfallsfraktion. Vid nuvarande verksamhet bedömer bolaget att ytterst små mängder oreagerad substans skulle kunna sköljas ut vid rengöring av reaktionskärl och PSR-utrustning. Totalt sett skulle förlusten vid ansökt verksamhet vara upp till 1 000 kg/år av hyaluronsyrage.

Utsläpp till vatten av polymjölksyrpartiklar uppkommer när olika anläggningsdelar rengörs. I ett första skede sker rengöring med industridammsugare försedd med HEPA-filter

Vid ansökt verksamhet förväntas volymen processvatten och utsläppen öka i relation till produktionen. Vid ansökt verksamhet bedöms därmed utsläppshalterna vara oförändrade jämfört med nollalternativet. Däremot kommer utsläppet räknat i totala mängder att öka i och med den ökade produktionen.

I tillkommande anläggning vid ansökt verksamhet kommer förändringar ske i produktionen som bidrar till att utsläppsmängderna minskar. Produktion kommer bl.a. ske i större batcher som resulterar i lägre utsläpp per producerad enhet. Verkliga utsläpp vid ansökt verksamhet kommer därmed understiga redovisade mängder.

Tabell 2. Totala beräknade mängder till avlopp vid tillståndsgiven verksamhet och ansökt verksamhet.

Totala mängder till avlopp		Tillståndsgiven verksamhet		Ansökt verksamhet	
		Per dygn	Per år	Per dygn	Per år
<u>Flöde provtagningspunkt P3</u>	m ³	250	86 000	450	155 000
<u>Metaller</u>					
Cd, kadmium	g	0,006	2	0,01	4
Cr, krom	g	0,1	40	0,2	70
Cu, koppar	g	3	1100	6	2000
Hg, kvicksilver	g	0,002	1	0,004	2
Ni, nickel	g	0,3	100	0,5	180
Pb, bly	g	0,06	20	0,1	40
Zn, zink	g	1	480	2	480
Ag, silver	g	0,06	20	0,1	40
<u>Näringsämnen</u>					
totalt kväve som N	kg	0,5	180	0,9	330
totalt fosfor som P	kg	0,3	100	0,6	180
<u>Organiskt material</u>					
BOD 7	kg	0,3	110	0,6	200
COD-Cr	kg	3	1200	6	2200

TOC	kg	1	340	2	610
AOX	kg	0,05	18	0,09	30
<u>Kemikalier fr process</u>					
Produktförlust	kg	1,6	550	3	1000
BDDE	kg	0,07	25	0,1	45
Lidokain	kg	<0,01	<4	<0,02	<6
Biocid, aktiv substans	kg	0,25	90	0,5	160
Alkylaminer	kg	0,3	100	0,6	180

I reningsverket kommer en stor andel av dessa kemikalier brytas ner. Bedömda reduktionsgrader vid Kungsängsverket är ca 90 % för lättnedbrytbara ämnen och 0 % för ämnen som inte är lättnedbrytbara (BDDE) eller där det saknas data (Lidokain).

Prover har tagits på det samlade spillvattnet till kommunen, eftersom det inte bedöms vara möjligt att ta ut representativa prover från delströmmar från processerna. Även om provtagning sker efter inblandning (utspädning) av kylvatten, representerar ändå resultatet det verkliga utsläppet till spillvattennätet, och därmed även det vatten som leds till Kungsängsverket och sedan vidare till Fyrisån.

Bolaget motsätter sig ett villkor kring att i tillkommande byggnader separera rena delströmmar från spillvatten. Först vid en detaljerad projektering kan kostnader och nytta bestämmas. En separering av rent kylvatten till dagvatten i stället för spillvattennätet i hus 9 har beräknats kosta 6,4 miljoner kronor.

Sammantaget bedöms ansökt verksamhet inte medföra risk för negativ miljöpåverkan med avseende på utsläpp av processvatten. Bedömningen baseras på en genomgång av använda kemikalier, men även på tester utförda i samband med provotidsutredningen 2021. Bolaget gör bedömningen att inga ytterligare provtagningar eller tester av utsläppet från processerna behövs för att kunna göra en miljöbedömning för ansökt verksamhet.

Dagvatten

Området utgörs av byggnader, körbara ytor och parkeringsytor från vilka dagvatten avleds. Avrinning sker generellt mot Librobäcken och Fyrisån i nordvästlig respektive nordöstlig riktning samt söderut mot Seminariegatan.

Markanvändningen vid ansökt verksamhet innebär mer hårdgjorda ytor och den reducerade arean ökar. Bolaget har identifierat att förutsättningarna som beskrivs i den genomförda dagvatten-

utredningen eventuellt förändras och ser därför ett behov av att utföra en ny dagvattenutredning.

Under förutsättning att bolaget genomför ny dagvattenutredning, och vidtar nödvändiga dagvattenåtgärder för att säkerställa att recipienten inte påverkas negativt på ett otillåtet sätt, bedöms påverkan från ansökt verksamhet avseende belastning på dagvattnet vara acceptabel.

Släckvatten

I händelse av brand inom området används i huvudsak vatten för att släcka branden och för att kyla ej antända ytor. Till viss del sker en förångning av släckvattnet och resterande förorenade mängder släckvatten transporteras till Fyrisån. För att släcka vissa bränder behövs skum som i sig kan medföra att släckvattnet blir än mer kontaminerat.

Beroende på var branden inträffar utomhus kommer olika andel av släckvattnet att tränga ned i marken eftersom hela området inte består av hårdgjord yta.

Två olika scenarier har bedömts dimensionerande:

- brand i höglager (nytt höglager byggs samman med befintligt)
- brand i kontorsvåning

För att förhindra och begränsa en brand och dess konsekvenser är området i nuläget utfört samt kommer att utföras med aktiva och passiva brandskyddssystem så som automatisk sprinkleranläggning, brandcellsgränser, automatiskt brand- och utrymningslarm, brandgasventilation, inomhusbrandposter och brandsläckare.

För att genomföra insatser mot brand och förorenat släckvatten finns även personella resurser i form av intern nödlägesorganisation och kommunal räddningstjänst, vilka har övat tillsammans för att minska följderna av sådana olyckor. Utrustning har sedan tidigare införskaffats och rutiner har inarbetats för att kunna täta avloppsbrunnar och dagvattenbrunnar inom anläggningen. Utrustning och rutiner ska anpassas även för de nya utökade byggnaderna.

Utsläpp till luft

Verksamheten medför utsläpp till luft främst av flyktiga organiska ämnen (VOC), huvudsakligen etanol. Emissionen av etanol bedöms uppgå till 12 ton/år vid nu tillståndsgiven produktion. Vid ansökt

verksamhet beräknas utsläppen av etanol uppgå till ca 19 ton/år och utsläpp av övriga VOC till luft till cirka 150 kg/år. De miljökonsekvenser som utsläpp av VOC kan ge upphov till är direkta hälsoeffekter, lukt samt bildning av marknära ozon. Bolaget har undersökt möjligheter att rena utsläppen från desinfektion av ytor för att reducera emissioner av VOC. Bolaget bedömer i dagsläget att det inte är rimligt att genomföra reningsåtgärder vid så låga koncentrationer eftersom det både är tekniskt besvärligt och kostsamt. Kostnaderna för huvudutrustning uppskattas till i storleksordningen 10–40 miljoner kronor vid en utsläppsminskning till ca 8,5–12 ton/år vid fullt utbyggd produktion. Med en avskrivningstid om åtta år och en ränta om 6 %, vilket får anses vara normalt för den bransch som bolaget tillhör, skulle den specifika reningskostnaden enbart för huvudutrustningen uppgå till mellan 190–530 kr/kg avskilt VOC. Härtill tillkommer kostnader för samtliga kringinvesteringar, som ofta uppgår till 2–3 gånger huvudutrustningens investeringskostnad, samt driftkostnad.

Miljö kvalitetsnormer för etanol saknas och därför har omgivningshygieniska riktvärden beräknats utifrån Arbetsmiljöverkets hygieniska gränsvärden.

De beräknade koncentrationerna av etanol i omgivningsluften, ca 12 ug/m³ underskrider det framräknade omgivningshygieniska riktvärdet om 9400 ug/m³ med god marginal. Lukttröskeln som är ca 2000 ug/m³ underskrids. Luktolägenhet bedöms därför inte uppstå.

Utsläpp av VOC bidrar till bildandet av marknära ozon. Episoder med särskilt höga ozonhalter kan inträffa sommartid i samband med högtryck. Miljö kvalitetsnormen för marknära ozon för skydd av människors hälsa är 120 ug/m³, för skydd av växtlighet 6000 ug/m³. Marknära ozon rör sig över stora områden och VOC-utsläppen från verksamheten bedöms ge liten påverkan på halter av marknära ozon i närområdet men ett litet bidrag till den storskaliga ökningen av oxidanter i bakgrundsmiljön. Verksamheten bedöms inte medföra att miljö kvalitetsnormer för marknära ozon överskrids.

Utsläpp av växthusgaser från nuvarande verksamhet och planerad verksamhet utgörs i huvudsak av förbränning av miljödiesel vid veckotest av sprinklervattenpump och månadstest av reservkraftverk, utsläpp från transportfordon samt eventuella läckage av köldmedia via kylaggregat. Utsläppen som sker i samband med test av sprinklervattenpump och reservkraft beräknas öka vid ansökt verksamhet då fler sprinklervattenpumpar och reservkraftverk

installeras. Utsläpp från förbränningsmotorer i transportfordon beräknas minska då fossildrivna fordon ersätt med eldrivna fordon.

Kryomalningsprocessen genererar en viss damning som riskerar att nå omgivningen, när luft-/ kväveblandningen som flödar genom utrustningen evakueras. Utsläpp till luft från kryomalning sker över verksamhetens tak. För att minimera stoftutsläpp används ett textfilter i utgående flöde, omedelbart efter kryomalningsutrustningen. Polymjölksyra är inte farligt för människors hälsa eller miljön och omfattas inte heller av några hygieniska gränsvärden. Stoftutsläppen kommer att ha halter i storleksordningen $<5 \text{ mg/Nm}^3$.

Biologisk tillverkning av läkemedelsråvara samt sluttillverkning av färdig produkt omfattar desinfektion med förångad väteperoxid.

Väteperoxiden får verka under förutbestämd tid och leds sedan via katalytisk deaktivering till omgivningen. Halten väteperoxid i utgående luft hålles under 50 ppm från råvarutillverkningen och under 1 ppm från isolatorn. De beräknade utsläppen av väteperoxid understiger 1 kg/år.

Bästa möjliga teknik

Bolaget bevakar teknikutveckling avseende möjligheter att optimera energianvändning och förbrukning för implementering i verksamheten. Bolaget avser att använda bästa möjliga teknik i de avseenden där de bedöms vara rimligt. I varje fall görs en skälighets- samt tillgänglighetsbedömning.

Buller

Buller från anläggningen härrör främst från ventilationsutrustningar, kylanläggningar och andra processrelaterade utrustningar. Andra bullerkällor är lastbilstransporter, med tillhörande lastning och lossning som rör sig inom delar av området. Utöver detta kan buller uppkomma vid testkörning av reservgenerator och sprinkleranläggning. Beräkningar från en extern bullerutredningen visar att den ekvivalenta ljudnivån uppgår till 40 dBA vid full drift enligt nuvarande tillstånd, vilket uppfyller Naturvårdsverkets riktvärden. De förändringar den ansökta verksamheten innebär i förhållande till den tidigare tillståndsgivna bedöms inte påverka bulleremissionen i nämnvärd utsträckning. Bolaget planerar utformningen av den nya anläggningen med hänsyn till omgivningen, den förskola och de nya bostäder som planeras enligt detaljplan Börjetull.

Avfall

Farligt avfall står för en liten andel av verksamhetens totala avfall. Av resterande avfall går merparten till material- eller energiåtervinning.

Tabell 3. Avfallsmängder vid tillståndsgiven verksamhet och uppskattade mängder vid ansökt verksamhet.

Avfallsslag	Tillståndsgiven verksamhet	Ansökt verksamhet
Farligt avfall (FA)	30	100
- <i>Varav etanol</i>	<i>13</i>	<i>35</i>
Icke farligt avfall (IFA)	600	1 000
- <i>Till materialåtervinning</i>	<i>200</i>	<i>400</i>
- <i>Till deponi</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Summa FA + IFA	630	1 100

Bolaget har undersökt möjligheten till recirkulation av etanol eller att på annat sätt återvinna/återanvända den. I nuläget hanteras avfallet av avfallsentreprenör som använder etanolen som kolkälla i sin vattenrening.

Mängden avfall från verksamheten kommer att öka i ansökt verksamhet i jämförelse med nollalternativet. Bolaget arbetar systematiskt med att effektivisera och förbättra avfallshanteringen.

Utsläpp till mark och grundvatten

I länsstyrelsernas databas över potentiellt förorenade områden finns flera förorenade eller misstänkt förorenade områden registrerade inom bolagets verksamhetsområde. Området där fastigheten Librobäck 13:2 idag är belägen, ingick under åren 1934–1945 i en av S:t Eriks tegelbruks lertäkter som efter avslutande användes som industrideponi. Ett flertal miljötekniska markundersökningar samt en åtgärdsutredning har genomförts inom området. Föroreningar som överskrider de generella riktvärdena för känslig markanvändning och mindre känslig markanvändning, men även halter överstigande riktvärden för farligt avfall förekommer. Arbetet med att sanera och vidta åtgärder för att minimera föroreningsspridning pågår i samarbete med övriga berörda fastighetsägare.

Grundvattnets strömningsriktning i grundvattenmagasinet är åt sydost mot Fyrisån och jordlagerföljden utgörs av cirka 0,5–1 meter fyllning ovan postglacial lera, som överlagrar åsmaterial. Lerlagrets mäktighet har konstaterats vara minst ca 15–18 meter förutom där lertakten fanns

och utgör ett skydd för det underliggande grundvattenmagasinet. Ytligt vatten (markvatten) kan potentiellt orsaka spridning av föroreningar från deponimassorna. Sannolikt sker en horisontell spridning till ytvattenrecipienterna Fyrisån och/eller Librobäcken.

Vid provtagning av grundvatten i Librobäcksdeponin 2022 uppmättes förhöjda halter av PFAS i två grundvattenrör placerade på fastigheten Librobäck 13:2, i ett grundvattenrör på angränsande fastighet Librobäck 13:1 samt i bolagets pumpgröp, som dränerar bolagets byggnad sydöst om fastigheten Librobäck 13:2. Källan till föroreningen utgör den verksamhet med bearbetning och beläggning av teflon som bedrevs på fastigheten Librobäck 13:2.

Det förorenade grundvattnet bedöms kunna spridas till Fyrisån dels genom en ledningsgrav till den befintliga dagvattenledningen, dels genom bolagets dränering av ytligt grundvatten som ansamlas runt hus 4.

Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:25) krävs ingen statusrapport om det är uppenbart att det inte finns någon signifikant föroreningsrisk. Enligt bolagets bedömning är detta uppenbart i nu aktuellt fall och därför föreligger inget behov av statusrapport. Denna bedömning gjordes även vid tillståndsansökan för befintlig verksamhet.

Risker

I samband med aktuell tillståndsansökan har en revidering och uppdatering av bolagets miljöriskanalys genomförts. Utifrån identifierade risker har bolaget upprättat en handlingsplan med åtgärder för att minimera sin påverkan.

Av 36 identifierade risker har fem klassificerats som medelhög eller hög risk. För dessa har åtgärder tagits fram.

Tabell 5. Identifierade risker som klassificerats som medel eller hög risk.

Händelse	Risk-gradering	Riskreducerande åtgärder	Måldatum
Tömning av städkemikalier till avlopp	Medel	Klercide Quat har fasats ut. Ersättnings-kemikalierna Klercide Low Residue Quat är ej klassad som miljö-störande. Användningen av städkemikalier begränsas för att minska ev. påverkan.	Kontinuerligt arbete
Urlakning av föroreningar från förorenade markområde	Hög	Sanering av förorenad mark ska genomföras i samband med exploatering Börjetull	2023/2024

Brand, Släckvatten med farliga ämnen till recipient	Medel	Arbeta med släckvattenscenarier i samverkan med räddningstjänsten.	2025
Etanolläckage från bergvärmeanläggning, Etanol till jord eller vatten	Medel	Program för kontroll av nuvarande bergvärmeanläggning finns på plats och det genomförs ett kontinuerligt arbete att övervaka anläggningen.	Kontinuerligt arbete
Köldmedia läcker ut från kylmedia-installation	Hög	Köldmedia med GWP >2500 CO2-eq är avvecklat enligt plan. Handlingsplan för långsiktig utfasning av HFC-köldmedia på plats. Interna riktlinjer vid nyinstallationer tillåter endast GWP<700 CO2-eq.	Kontinuerligt arbete

Bolaget planerar att komplettera delar av anläggningen med skydd mot avrinning av eventuellt släckvatten till Librobäcken och Fyrisån i form av en 20–50 cm hög tät betongsockel i tomtgräns.

Inför byggnation av hus 18 planerar bolaget att anlägga ett dagvattenmagasin. Exakt utformning är ej fastställd men dimensionering och utformning kommer att anpassas för att säkerställa att även eventuellt släckvatten ska kunna tas om hand.

Produktion av aktiv substans till läkemedelsproduktion sker genom fermentering av naturligt förekommande (icke genmodifierade) bakterier, Clostridium Botulinum. Botulinumtoxin (eller botulinustoxin) är ett kraftfullt toxin av typen nervgift. Maximal hanterad volym är ca 5 liter i fermenteringssteget. Arbetet med biologiska substanser styrs av Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om smittrisker, AFS 2018:4, Skyddsnivåer för arbete med smittämnen i industriella processer. Den aktuella biologiska substansen tillhör klass 2 enligt denna föreskrift. Skydds- och säkerhetsåtgärderna för produktionen av läkemedelssubstans omfattar bland annat följande:

- All personal genomgår omfattande och återkommande utbildning.
- All personal genomgår återkommande säkerhetsprövning.
- All öppen hantering av läkemedelssubstans sker i mikrobiologisk säkerhetsbänk klass III. Bänkarnas integritet är validerad och övervakas kontinuerligt.

- Verksamheten inrymmer olika tekniska säkerhetssystem, vilka fungerar oberoende av varandra.
- Endast ett minimalt antal personer har tillgång till känslig information om verksamheten.
- Verksamheten bedrivs i lokaler som saknar avlopp.
- All utgående luft passerar HEPA19-filter innan den släpps ut.
- Lokalerna är försedda med sprinklersystem för brandsläckning.

Sannolikheten för oavsiktliga utsläpp till omgivningen är därmed i praktiken obefintlig. Utifrån dagens hantering bedömer därmed bolaget att utsläpp av botulinumtoxin från produktionen inte kan ske i något steg. Eftersom det inte finns några utsläppspunkter vare sig till luft eller vatten är det inte motiverat att vidta ytterligare åtgärder.

Med beaktande av de skyddsåtgärder som bolaget har vidtagit och kommer att vidta bedöms riskerna för miljö och människors hälsa vid ansökt verksamhet sammantaget vara låga.

Miljömål och miljö kvalitetsnormer

De miljö kvalitetsmål som bedöms relevanta för verksamheten är frisk luft, giftfri miljö, levande sjöar och vattendrag samt god bebyggd miljö.

För miljö kvalitetsmålet "Frisk luft" bedöms utsläppen från verksamheten ge liten påverkan på halter av marknära ozon i närområdet men miljö kvalitetsnormen bedöms inte överskridas.

Verksamheten bedöms inte påverka miljö kvalitetsmålet för "Giftfri miljö" negativt. Planerad sanering av området bidrar till måluppfyllelse.

Ansökt verksamhet bedöms inte inverka negativt på miljö målet "Levande sjöar och vattendrag" och utsläpp av dagvatten bedöms inte äventyra att miljö kvalitetsnormer för vatten uppnås.

Framtagandet av detaljplanen på Börjetull har skett i samverkan med bolaget och arbetet med att utveckla bolagets verksamhet finns med som en förutsättning i planen. Bolagets verksamhet bedöms inte inverka negativt på miljö målet "God bebyggd miljö".

Den kemiska statusen för grundvattnet i grundvattenförekomsten Uppsalaåsen-Uppsala bedöms vara otillfredsställande med avseende på bekämpningsmedel och PFAS 11. Den kvantitativa statusen är god. De prover som uttagits på grundvattnet visar på normala halter. De

förhöjda halter av PFAS som konstaterats inom området samt den deponi/förorening som ligger på delar av bolagets fastigheter kan påverka grundvattenkvaliteten negativt. Dessa föroreningar kommer dock att saneras och detta medverkar till minskad risk för negativ påverkan på grundvattenförekomstens kemiska status.

Indirekta och kumulativa effekter

Med begreppet kumulativa effekter avses hur den ansökta verksamheten tillsammans med andra pågående och framtida verksamheter/åtgärder påverkar miljön i ett område.

Den ansökta verksamheten innebär en ökning av utsläpp till luft av VOC. I närområdet finns inga verksamheter som hanterar sådana kvantiteter av VOC att kumulativa effekter kan uppstå. Den ansökta verksamheten förväntas inte medföra någon större utökning av transporter inom planområdet. Spridningsberäkningar genomförda i arbetet med detaljplanen visar att miljö kvalitetsnormer för kvävedioxid (NO_2) och partiklar (PM10) klaras i hela området.

Bidraget till buller från ansökt verksamhet dvs kontor, produktion och logistik bedöms ligga under riktvärdena från Naturvårdsverket och Boverkets allmänna råd. Det bedöms föreligga mycket begränsad risk för bullerstörning från övriga verksamheter inom planområdet och i omgivningen. Trafikbullret från Börjegatan och Fyrisvallsgatan bedöms vara dominerande jämfört med buller från verksamheter inom området. Baserat på ljudbilden runt verksamheten och att verksamheten saknar moment som ger upphov till höga maximala ljudnivåer och att inga transporter normalt förekommer nattetid bedöms verksamheten inte medföra risk för negativa kumulativa effekter.

Bolagets utsläpp till vatten kan tillsammans med kemikalier från andra verksamhetsutövare ge upphov till kumulativa effekter på recipienten. Av bolagets genomförda prøvotidsutredning framgår att utsläppen till spillvattennätet inte kommer medföra negativ påverkan på det kommunala reningsverket eller Fyrisån.

Bolaget bedriver ingen verksamhet på sitt område som i sig ger upphov till enskilt höjda halter av något ämne i utsläppen till dagvatten. Även om dagvatten från bolagets anläggning tillsammans med andra utsläppskällor skulle leda till att halter i recipienten är högre än gränsvärdet för kemisk ytvattenstatus, så får bolagets bidrag anses så pass litet att det inte kan anses äventyra möjligheten att uppfylla gällande miljö kvalitetsnorm. Bolaget planerar även att vidta nödvändiga

dagvattenåtgärder för att säkerställa att recipienten inte påverkas negativt på ett otillåtet sätt.

Den ansökta verksamhetens vattenanvändning jämfört med nollalternativet innebär att ytterligare volymer vatten behöver renas vilket i sin tur leder till att ökade mängder kemikalier och energi förbrukas i avloppsreningsverket. Mängden organiskt material från bolaget (BOD ca 0,5 kg/dygn) utgör ca 0,004 % av belastningen till Kungsängsverket.

Med anledning av ovan resonemang bedöms det ökade flödet från verksamheten vara hanterbar för Kungsängsverket, dvs. acceptabel, med avseende på ökad åtgång av energi- och kemikalier.

Verksamheten använder dricksvatten i sin verksamhet. Ju mer dricksvatten som levereras till verksamheter desto mindre finns att tillgå för hushållen i stort. Detta innebär att verksamheten får anses ha en liten negativ påverkan på kommunens vattenförsörjning.

Mot bakgrund av att åsen har god kvantitativ status, samt att bolaget fortsätter att arbeta med vattenhushållningsplanen och att deras vattenanvändning på lång sikt bedöms minska i ansökt verksamhet, bedöms bolagets uttag av vatten som acceptabel för stadens vattenförsörjning.

Yttranden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun

Nämnden har inget att erinra mot bolagets föreslagna villkor 1-7.

Bolagets förslag på villkor för stoftutsläpp bör beslutas med tillägget att provtagningsprogram för stoftutsläpp ska utformas i samråd med tillsynsmyndigheten i samband med att verksamheten med kryomalning påbörjas.

Utöver de villkor som föreslås av bolaget föreslår nämnden följande villkor.

-Vid om- eller nybyggnation ska regelbunden provtagning av processavloppsvatten ske för övervakning av utsläppsnivåer av relevanta kemikalier och särskilt av BDDE och lidokain. Provtagningen ska ske så nära källan som möjligt och skilt från övrigt vatten. Provtagningsprogram ska utformas tillsammans med tillsynsmyndigheten.

-Ett förslag till kontrollprogram ska tas fram i samråd med och lämnas till tillsynsmyndigheten inom ett år efter att tillståndet vunnit laga kraft.

Frågan om möjligheten att vid ombyggnationer ersätta hela eller delar av kylvattenanvändningen i befintlig anläggning med kylmaskiner bör skjutas upp. I samband med en sådan utredning bör andra kylvattenkällor än dricksvatten utredas.

Nämnden har i huvudsak anfört följande.

Något villkor om rening av diffust VOC-utsläpp är inte rimligt att ställa. Däremot ska en allmän genomgång av när och var etanol används och om det går att minska användningen för desinfektion göras. Detta kan till exempel regleras i kontrollprogrammet.

Nämnden anser att det bör göras regelbunden provtagning av utgående processavloppsvatten när om- och nybyggnation möjliggör provtagning av enbart processavloppsvatten.

En stor del av det rena kylvattnet i befintliga byggnader leds till spillvattennätet. Bolaget har utrett möjligheter att leda över rent kylvatten från spillvattennätet till dagvattennätet men anser att kostnaden är orimlig. Bolaget har föreslagit en prövotidsutredning för att se om det är möjligt att samordna omledning av rent kylvatten från spillvattennätet till dagvattennätet i befintlig anläggning i samband med andra ombyggnationer. Nämnden anser att en prövotidsutredning ska genomföras så som föreslagits.

Eftersom bolaget anser att det är för kostsamt att i befintlig anläggning ersätta kylning med dricksvatten med kylmaskiner och att en sådan åtgärd skulle behöva utredas mer föreslår nämnden att den frågan skjuts upp.

Nämnden anser att resultaten från validering av processen för deaktivering av aktiv substans ska delges tillsynsmyndigheten innan uppstart.

Nämnden anser att det ska finnas ett villkor som hanterar framtagandet av kontrollprogrammet för verksamheten. I villkoret bör det framgå att kontrollprogrammet ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten samt ett slutdatum för när detta ska ha utförts.

Länsstyrelsen i Uppsala län

Länsstyrelsen föreslår följande ändringar av de villkor som bolaget föreslagit.

-Villkor 4 ska i stället ha följande lydelse. Verksamhetsutövaren ska senast sex månader efter att detta beslut vunnit laga kraft lämna in en plan för energihushållning till tillsynsmyndigheten. Av planen ska framgå vilka åtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra samt kostnader och energibesparingen för respektive åtgärd. Betydande mervärden till följd av genomförda åtgärder ska också framgå av planen. Det ska även anges vilka åtgärder som bolaget är berett att vidta och en motivering till varför övriga redovisade åtgärder inte kommer att vidtas. Planen ska uppdateras löpande och en reviderad plan ska lämnas till tillsynsmyndigheten vart tredje år eller med annat tidsintervall som tillsynsmyndigheten bestämmer.

-Villkor 5 ska i stället ha följande lydelse. En vattenhushållningsplan ska tas fram som ska innehålla uppgifter om verksamhetens förbrukning av dricksvatten. Redovisningen ska separera vatten som förbrukas i processerna och kylvatten. Nyckeltal som anger förbrukning/produktion ska tas fram. En plan för minskning av förbrukning av dricksvatten, särskilt för kylning ska ingå. Planen ska uppdateras löpande och en reviderad plan ska lämnas till tillsynsmyndigheten vart tredje år eller med annat tidsintervall som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Länsstyrelsen föreslår även följande villkor.

-Vid ombyggnation eller uppförande av nya byggnader och anläggningar ska det tillgodoses att dagvattnet inom dessa områden samlas upp, fördröjs och genomgår rening innan utsläpp till dagvattennätet. Det ska utföras i enlighet med Uppsala Vattens riktlinjer.

-Vid uppförandet av nya byggnader ska det möjliggöras att separera förorenade processavloppsvattenströmmar och rena vattenströmmar.

-Kanaliserade utsläpp av stoft från kryomalningen ska understiga 5,0 mg/Nm³.

-Ett aktuellt kontrollprogram som omfattar utsläpp till luft och processavlopp ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Bolaget ska skicka in ett kontrollprogram för

verksamheten som omfattar parametrar och frekvenser för provtagning till tillsynsmyndigheten inom tre månader från det att detta tillstånd har tagits i anspråk. Tillsynsmyndigheten har delegation att medge undantag för parametrar och frekvens i provtagningen.

Länsstyrelsen föreslår därutöver att frågan om utsläpp till luft avseende VOC skjuts upp och att en utredningsföreskrift med följande lydelse beslutas. Utredning av möjligheten att införa rening för diffust utsläpp av VOC. Målet för utredningarna ska vara att utsläppen ska underskrida fem procent av förbrukad mängd lösningsmedel.

Länsstyrelsen har i huvudsak anfört följande.

Länsstyrelsen anser att bolagets föreslagna villkor gällande energihushållning i princip är tillräckligt samt att tillsynsmyndigheten bör ges delegation.

Bolaget bör inom sitt kontinuerliga arbete med energikartläggning genom åtaganden genom lagen om energikartläggning i stora företag uppdatera sina bedömningar om rimliga energieffektiviseringsåtgärder samt föra regelbunden dialog med Vattenfall Värme om frågan gällande nyttjande av spillvärme från processavloppsvattnet med lägre temperaturer, samt redovisa dessa. Det är enligt utredningen möjligt att utvinna 358 MWh ur de varma strömmarna. Bolaget kommer endast att utvinna 46 MWh av den mängden då avsättning för resterande energimängd inte finns i dagsläget. Länsstyrelsen bedömer att det är viktigt att bolaget kontinuerligt fortsätter utreda avsättning för den värmeenergin och att det bör ingå som en del av villkoret med energihushållningsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att förbrukning av dricksvatten för kylning genom inblandning i avloppsvattnet inte är god hushållning med resurser. Om all värmeenergi utvanns och kunde nyttjas ur processavloppsvattnet skulle inte dricksvatten behöva tillsättas som kylmedia. Bolaget bör därför arbeta aktivt med att avveckla användningen av dricksvatten för kylning genom inblandning samt vid uppförande av ny utrustning och anläggningar konstruera kylanläggningar så att inte dricksvatten används.

De prover som är tagna på utgående vatten är utspädda med dricksvatten. Det kan göra det svårt att bedöma de korrekta halterna. Om processerna ändras framöver bör en förnyad karaktärisering genomföras. Vid nybyggnation bör det möjliggöras för representativ provtagning av dricksvattnet.

Verksamheten kommer att öka sin användning av etanol och utsläppen av VOC kommer att öka. Mängden som kommer användas underskrider precis gränsen för när den BAT-AEL för diffusa utsläpp av VOC blir gällande (BAT 23) i BAT-slutsatser för rening och hantering av avgaser inom den kemiska sektorn (BAT WGC). Länsstyrelsen bedömer att de utsläppsnivåer som BAT-AEL:en anger ändå får anses vara vägledande för branschen. Enligt BAT-AEL:en får mindre än 5 % av den mängd lösningsmedel som används släppas ut diffust. Bolaget anger att det vid maximal produktion kan släppas ut 19 ton etanol per år. Det utgör ca 39 % av maximalt använd mängd som uppgår till 49 ton. Länsstyrelsen bedömer att det är relevant för bolaget att ytterligare utreda möjligheten att rena diffusa utsläpp. I Mark- och miljööverdomstolens dom den 23 april 2015 i mål nr M 5062-14 slogs fast att det var oskäligt att installera rening av VOC som renade till 99 % i stället för till 95 % utifrån den merkostnad det innebar. Det är inte jämförbart med att sakna rening av VOC. De kostnader som nämns i domen bör också räknas upp enligt konsumentprisindex. Intervallet för skälig merkostnad för rening blir då ca 114–228 kr/kg avskilt VOC.

I det kontrollprogram som tas fram bör kontroller som avser utrustning som hanterar substanser från läkemedelsframställningen och processavloppsvatten därifrån bör finnas med.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Uppsala Vatten har i huvudsak anfört följande.

Uppsala Vatten vill framhålla att det är viktigt att rent kylvatten inte tillförs spillvattennätet på grund av tidigare nämnd försämring av spillvattenrening och kapacitetsbrist på ledningsnätet. Uppsala Vatten anser därför att bolaget bör sträva efter att, på sikt, inte avleda rent vatten till avloppsreningsverket utan i stället använda sig av dagvattennätet.

Kapaciteten i spillvattennätet i den nordvästra delen av staden är begränsad. Ledningarna kan inte ta emot mer spillvatten vid höga flöden. Bolaget kan därför inte släppa ut så höga flöden som den ansökta verksamheten avser. Bolaget kan inte släppa ut högre flöden än de gör idag, 72 000 m³ per år och 13 l/s som momentant maxflöde. Flödesmätning på utgående spillvattenledning behöver installeras i anslutning till förbindelsepunkten för att ha möjligheten att redovisa att flödeskravet uppnås. Begränsningen gäller fram till dess att Uppsala Vatten har byggt in större kapacitet i ledningsnätet.

Uppsala Vatten håller med om svårigheterna med att använda Fyrisåns ytvatten för att kyla processerna men anser att det finns fler alternativa metoder än vattenburna system. Dricksvatten är och kommer i framtiden att bli en alltmer begränsad resurs. Gällande utnyttjandet av värmeenergin i avloppsvattnet anser inte Uppsala Vatten att det är en hållbar lösning att tillsätta dricksvatten när värmeenergin inte kan nyttjas. Bolaget bör kunna göra sig av med värmen även när de inte har behov i processen. Bolaget bör åtminstone kunna släppa värmen till luft via en kylmaskin, blanda det med annat spillvatten eller ha en längre uppehållstid för vattnet så att det kan svalna av innan det släpps till spillvattennätet. Att kyla med dricksvatten bör endast ske vid nödfall som exempelvis oväntat avbrott på driften och då för att skydda det kommunala spillvattennätet. Uppsala Vatten anser att det bör finnas restriktioner på detta.

Även om Lidokain utgör en insatskemikalie ska inte utgående processavloppsvatten som släpps till det kommunala ledningsnätet innehålla läkemedelssubstanser.

Uppsala brandförsvaret

Uppsala brandförsvaret har anfört i huvudsak följande.

Generellt ser Uppsala brandförsvaret positivt på förslagen för hantering av släckvatten då dessa i sin helhet innebär passiva och aktiva barriärer som bolaget ansvarar för och ska ha en organisation för.

Uppsala brandförsvaret ställer sig frågande till hur väl det kommer att fungera att täta brunnar med gummi-/silikonmattor och att eventuell ventil ska stängas av för olika typer av scenarion och väderförhållanden samt om dessa som enskild barriär kan anses tillräckligt.

En brand kan uppstå när som helst under dygnet och under årets alla dagar. Det är därför viktigt att bolaget har en bemanning för organisationen dygnet runt.

Uppsala brandförsvaret vill informera om att brandförsvaret i ett tidigt skede av en insats inte har förmågan att hantera ventiler eller täta brunnar eftersom livräddning är mer prioriterat.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget har bemött inkomna yttranden och anfört i huvudsak följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun

Bolaget avser att komplettera kontrollprogrammet med en allmän genomgång av när och var etanol används och om det går att minska användningen för desinfektion avseende VOC nämnden efterfrågar.

Bolaget accepterar den av nämnden föreslagna kompletteringen avseende kontroll av stoft från kryomalningen.

Det föreslagna villkoret avseende kontroll av processavloppsvatten accepteras.

Bolaget har i sin i ansökan föreslagit en provotid avseende omledning av rent kylvatten från spillvattennätet till dagvattennätet. Samtidigt har bolaget föreslagit ett villkor om vattenhushållningsplan. Eftersom arbetet med att leda om det rena kylvattnet är långsiktigt och sker successivt, vid ny- och ombyggnader då driften ändå står stilla, samt då frågan om omledning hänger samman med frågan om alternativa kylmetoder är det lämpligare att den hanteras inom ramen för vattenhushållningsplanen enligt villkor 5 än genom en provotid. Bolaget frånfaller därför sitt förslag till provotid i denna del.

Installation av kylmaskiner, som ersättning för kylning med dricksvatten, genomförs av rimlighets skäl vid ny- och ombyggnader då driften ändå står stilla, vilket innebär att detta arbete, liksom arbetet med att leda om rent kylvatten till dagvattennätet sker successivt och under lång tid. Därför anser bolaget att det inte ska regleras genom en provotid utan genom den av bolaget föreslagna vattenhushållningsplanen.

Gällande läkemedelsproduktionen åtar sig bolaget att före uppstart redovisa resultatet av den nämnda valideringen till tillsynsmyndigheten.

Det av nämnden föreslagna villkoret gällande kontrollprogram accepteras.

Länsstyrelsen i Uppsala län

Om förändringar sker i tillverkningsprocesserna kommer det behöva anmälas till tillsynsmyndigheten som då kan göra en bedömning om en ny kemisk karaktärisering av avloppsvattnet krävs.

Bolaget accepterar länsstyrelsens förslag till villkor gällande energihushållningsplan. Bolaget har noterat länsstyrelsens synpunkter avseende specifika energihushållningsåtgärder och kommer att ta

ställning till dessa i arbetet med den kommande energihushållningsplanen.

Bolaget accepterar länsstyrelsens förslag till villkor gällande vattenhushållningsplan med undantag för fjärde och femte meningen i förslaget. I fjärde meningen förutsätts att en minskning av förbrukningen av dricksvatten ska kunna genomföras. Om så är möjligt och skäligt måste först utredas, inom ramen för arbetet med vattenhushållningsplanen. Resultatet av detta arbete bör inte föregripas i villkoret. Fjärde meningen bör därför tas bort. Femte meningen bör justeras enligt följande. Planen ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft. Den ska uppdateras löpande och en reviderad plan ska lämnas till tillsynsmyndigheten vart tredje år eller med annat tidsintervall som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Gällande utsläpp till luft av VOC bedömer bolaget inte att länsstyrelsens tolkning av den angivna domen är rätt eftersom domstolen inte fäst någon särskild vikt vid omständigheten att det redan fanns en reningsutrustning. I enlighet med domen, som precis som i bolagets verksamhet avser etanol och aceton och ett utsläpp i samma storleksordning, bör den nedre delen av kostnadsintervallet (60 kr/ kg avskilt VOC) tillämpas även för bolaget. Bolaget har räknat upp kostnaderna enligt konsumentprisindex men kom fram till ett intervall om 79,65–159,30 kr/kg avskilt VOC. För att nå den reningsnivå som anges i BAT 30 skulle en reningsanläggning med zeolitbädd behöva uppföras vilket skulle innebära en kostnad om 470 kr/kg avskilt VOC.

Utsläppet av stoft från kryomalningen kommer att kontrolleras genom stickprovsmätningar. Enligt praxis bör därmed villkoret för detta utsläpp utformas på det sätt som bolaget föreslagit.

Bolaget anser att frågan om uppsamling, fördröjning och rening av dagvatten i området är reglerad i gällande detaljplan och därmed inte behöver regleras i villkor i tillståndet.

Angående separering av förorenade och rena vattenströmmar i tillkommande byggnader anser bolaget att åtgärden behöver vara skälig. Först vid en detaljerad projektering kan en skälighetsbedömning i form av kostnader och nytta göras.

Enligt bolagets uppfattning är nämndens förslag till villkor om kontrollprogram tillräckligt omfattande och ger bolaget tillräckligt med tid för att genomföra den revidering som krävs. Av det skälet och

eftersom nämnden är tillsynsmyndighet, bör villkor föreskrivas enligt nämndens förslag.

Uppsala vatten och avfall AB

Bolaget avser att så långt det är rimligt utifrån ett miljömässigt och ekonomiskt perspektiv leda oförorenat avloppsvatten till dagvattensystemet i samband med ny- och ombyggnationer. Denna fråga bör kunna hanteras inom den av bolaget föreslagna vattenhushållningsplanen.

Utifrån att Uppsala Vatten meddelat att kapaciteten är begränsad i spillvattennätet i den nordvästra delen av staden och att ledningarna inte kan ta emot mer spillvatten vid höga flöden har bolaget inlett en dialog med Uppsala Vatten om hur flödesmätningar ska kunna genomföras och eventuella åtgärder som reglerar flödet.

Bolaget avser att fortsätta arbetet med att utreda alternativ till kylning med dricksvatten inom ramen för arbetet med den föreslagna vattenhushållningsplanen. Bolaget har utrett kylmaskiner som alternativ till vattenburna system för att kyla processerna men det visar på mycket höga kostnader om kylmaskiner skulle installeras i befintliga anläggningar. För att minimera utsläpp av läkemedelssubstanser har bolaget upprättat rutiner vid rengöring av processutrustning som ska minimera produkt-förluster till avloppsvatten. Bolaget har föreslagit ett villkor kring produktförlust till avloppsvatten.

Uppsala brandförsvaret

Angående tätning av brunnar finns teknisk avstängning för byggnader som saknar källare och där släckvatten samlas upp i brunnar utomhus. I övriga byggnader samlas släckvattnet upp i byggnadens källare, och där utgör tätning av brunnar utomhus endast ett komplement.

Information om släckvattenhantering, placering av tekniska avstängningar, och tätningsmaterial finns i insatsplanerna för anläggningen. Bolaget har en beredskapsorganisation på flera nivåer som täcker in dygnets alla timmar, alla dagar om året.

Markytan på vilken släckvatten kommer att samlas upp kommer i huvudsak att vara hårdgjord. I icke hårdgjorda delar kommer infiltration att ske endast ytligt, med möjlighet för bolaget att vid behov skrapa av och ta om hand vattenbemängd jord.

Betongsockeln kommer att dimensioneras med utgångspunkt från dels risken för översvämning från Fyrisån eller Librobäcken, dels behovet av att samla upp släckvatten och kraftig nederbörd.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen efter gjorda kompletteringar uppfyller gällande krav och kan godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen en industriutsläppsverksamhet. Enligt 22 kap. 1 § 7 miljöbalken ska tillståndsansökan därmed innehålla en statusrapport som redovisar föroreningsituationen i området. Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen krävs dock inte en statusrapport om risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom området.

Utifrån vad bolaget anfört bedömer miljöprövningsdelegationen att risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom det område där den avses att bedrivas och att det därför inte krävs någon statusrapport enligt ovan angivna bestämmelser.

Tillåtlighet

För att tillstånd till en miljöfarlig verksamhet ska kunna ges krävs att det med rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått är möjligt att förhindra att verksamheten kommer i konflikt miljöbalkens mål, allmänna hänsynsregler eller någon annan tillåtlighetsbestämmelse i balken.

Bästa möjliga teknik

I 2 kap. 3 § miljöbalken anges att bästa möjliga teknik ska användas vid yrkesmässig verksamhet. Enligt 2 kap. 7 § miljöbalken gäller kravet i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla det.

Den ansökta verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen en industriutsläppsverksamhet. Verksamheten berörs av följande slutsatser om bästa tillgängliga teknik (Best Available Technique, BAT) i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU: BAT-slutsatser för rening och hantering av avgaser inom den kemiska sektorn (BAT WGC) utgör huvudslutsats för verksamheten och BAT-slutsatser för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn (BAT CWW) utgör sidoslutsats.

Av 1 kap. 10 § industriutsläppsförordningen följer att BAT-slutsatser utan utsläppsvärden ska kopplas till bestämmelserna i 2 kap. 3 § miljöbalken på så sätt att hänsyn ska tas till slutsatserna vid bedömningen av om verksamheten lever upp till det strängare kravet på bästa möjliga teknik. Av rättspraxis framgår vidare att den nedre nivån i intervallet för utsläpp som regleras i relevanta BAT-slutsatser med utsläppsvärden (BAT-AEL) ska beaktas vid bedömningen av vad som utgör bästa möjliga teknik, se Mark- och miljööverdomstolens dom den 21 december 2016 i mål nr M 3967-16.

Bolagets utredning visar att verksamheten med rimliga försiktighetsmått klarar att leva upp ovan angivna BAT-slutsatser utan utsläppsvärden. Under förutsättning av föreskrivna villkor följs bedömer miljöprövningsdelegationen att den ansökta verksamheten är förenlig med kravet på bästa möjliga teknik i 2 kap. 3 § miljöbalken.

Val av plats

I 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken anges att det för en verksamhet ska väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. I bestämmelsens tredje stycke anges vidare att ett tillstånd inte får ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Fastigheterna Librobäck 8:2 m.fl omfattas av detaljplan som anger att marken ska användas för industriändamål och park som får byggas över med industri. Utifrån att bolaget varken har produktionslokaler eller kontor på mark som avsatts för vårdboende bedömer miljöprövningsdelegationen att verksamheten inte strider mot någon detaljplan.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att den ansökta platsen är lämplig i förhållande till allmänna intressen då inga skyddade områden, djur-

eller växtarter kan antas påverkas på ett oacceptabelt sätt av verksamheten.

Avståndet till närmaste bostad från produktionsanläggningen är ca 200 meter. Miljöprövningsdelegationen bedömer att de störningar för omgivningen i form av buller och utsläpp till luft som verksamheten kan förväntas medföra är möjliga att begränsa till godtagbara nivåer med rimliga skyddsåtgärder.

Bolaget har redovisat alternativa lokaliseringar i ansökan. Miljöprövningsdelegationen anser att redovisningen är tillräcklig och instämmer i bolagets bedömning att de inte är mer lämpliga än nu aktuell lokalisering.

Med hänsyn till det anförda bedömer miljöprövningsdelegationen att den ansökta platsen är förenlig med lokaliseringsbestämmelsen i 2 kap. 6 § miljöbalken.

Miljökvalitetsnormer

Miljöprövningsdelegationen instämmer i bolagets bedömning att uttag av vatten från Fyrisån för kylning av processerna skulle påverka Fyrisåns morfologi och därmed även dess ekologiska status på ett otillåtet sätt. Den ansökta verksamheten såsom den ska bedrivas enligt ansökningshandlingarna innebär inte någon risk för försämring eller något äventyrande av miljökvalitetsnormen för vatten.

Utsläpp av VOC kommer att kunna påverka marknära ozon dock inte så att miljökvalitetsnormen för luft överskrids.

Hushållning och kretslopp

I 2 kap. 5 § första stycket miljöbalken anges att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att 1. minska mängden avfall, 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter, 3. minska de negativa effekterna av avfall, och 4. återvinna avfall. I paragrafens andra stycke anges att förnybara energikällor ska användas i första hand.

Under förutsättning att föreskrivna villkor följs bedömer miljöprövningsdelegationen att ansökt verksamhet är förenlig med hushållnings- och kretsloppsprincipen i 2 kap. 5 § miljöbalken.

Miljömål

Verksamheten berör miljökvalitetsmålen Frisk luft, Giftfri miljö, Levande sjöar och vattendrag och God bebyggd miljö.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att man genom att ställa krav på utsläpp till luft och vatten kan undvika att verksamheten motverkar möjligheterna att uppnå angivna miljö kvalitetsmål.

Markföroreningar

De markföroreningar som hanteras inom ramen för exploateringen enligt detaljplan för Börjetull regleras inte närmare i detta beslut, utan bedöms bäst hanteras inom det projekt som redan pågår där bolaget ingår.

Sammanfattande tillåtlighetsbedömning

Miljöprövningsdelegationen bedömer sammanfattningsvis att det med rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått går att förhindra att ansökt verksamhet kommer i konflikt med någon tillåtlighetsbestämmelse i miljöbalken. Något hinder mot att ge tillstånd till verksamheten föreligger därmed inte.

Villkor

Villkoren utgår från de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken som anger att en verksamhetsutövare ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vidare ska en verksamhetsutövare, i samma syfte, använda bästa möjliga teknik.

I 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken anges att kraven i 2 kap. miljöbalken gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem samt att man vid denna bedömning ska ta särskild hänsyn till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. Enligt andra stycket i sistnämnda bestämmelse ska däremot någon sådan rimlighetsavvägning inte ske vid tillämpningen av kraven i 5 kap. 4 § miljöbalken.

Allmänna villkoret (villkor 1)

Villkor nr 1 syftar till att binda bolaget till det som bolaget har åtagit sig och i övrigt angett i ansökan, även om det inte har preciserats i något specifikt villkor. Villkoret har omformulerats i enlighet med det standardvillkor som miljöprövningsdelegationen normalt föreskriver.

Buller (villkor 2)

Utifrån vad bolaget har anfört i ansökan kommer bullernivåerna underskrida Naturvårdsverkets riktvärden. Miljöprövningsdelegationen föreskriver därför begränsningsvärden i enlighet med dessa. Begränsningsvärdena ska omfatta även skolor och förskolor eftersom det finns bygg rätt för dessa i detaljplanen.

Utsläpp av stoft (villkor 3)

Kryomalningen utgör en ny process för verksamheten och kommer att generera stoftutsläpp. I omgivningen finns bostäder samt bygg rätt för förskola och skola. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är viktigt att stoftutsläppen är låga och föreskriver ett begränsningsvärde på 5 mg/Nm³ i huvudsak i enlighet med bolagets förslag.

Vad gäller tiden för när förnyad mätning ska ske bedömer miljöprövningsdelegationen att en månad bör vara tillräckligt för att vidta de åtgärder som krävs. Bolagets yrkande om att villkoret bara ska gälla vid normal drift bedöms inte rimligt och frångår vad som är allmänt vedertaget. Miljöprövningsdelegationen finner därför inte skäl att utforma villkoret i enlighet med bolagets förslag i den delen, utan begränsningsvärdet gäller även vid störningar i driften.

För att säkerställa att stoftutsläppen inte överskrider begränsningsvärdet bedömer miljöprövningsdelegationen att kontroll ska ske minst årligen eller med annat intervall som godkänts av tillsynsmyndigheten. Kontroll ska även ske vid förändringar som kan påverka utsläppen eller efter anmodan från tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till vatten (villkor 4)

Miljöprövningsdelegationen finner att det är angeläget att produktförluster till avloppsvatten minimeras och föreskriver därför att det ska finnas rutiner för det.

Utsläpp till vatten (villkor 5)

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Lidokain utgör en läkemedelssubstans som Kungsängsverket inte klarar av att rena. Miljöprövningsdelegationen bedömer att maximalt utsläpp av Lidokain ska begränsas i villkor. Föreskrivna begränsningsvärden bedöms vara rimliga utifrån att de är de uppgifter som angivits i ansökan. Miljöprövningsdelegationen erinrar om att villkoret inte reglerar det civilrättsliga förhållandet mellan Uppsala Vatten och bolaget.

Utsläpp till vatten (villkor 6)

Att inte all värmeenergi som kan utvinnas ur processavloppsvattnet nyttjas är inte optimalt ur energihushållningssynpunkt. Det medför även att stora mängder dricksvatten behöver tillsättas för kyla. Det innebär även ett resursproblem i Kungsängsverket som får rena rent vatten. Även om bolaget ska ta fram energihushållningsplan respektive vattenhushållningsplan bedömer miljöprövningsdelegationen att det är motiverat att ha ett särskilt villkor som reglerar nybyggnation. Det är rimligt att vid uppförandet av nya byggnader i skälig utsträckning eftersträva att separera förorenade vattenströmmar från rena vattenströmmar. De prover som tagits på processavloppsvattnet hittills har varit delvis utspädda eftersom en lämplig provtagningspunkt saknas. Vid uppförandet av nya byggnader bör det därför även i skälig utsträckning möjliggöras att provtagning kan ske så nära eventuella föroreningskällor som möjligt, som nämnden föreslagit. Frågan om vilka åtgärder som är skäliga att vidta inom ramen för ombyggnationer får hanteras inom energi- respektive vattenhushållningsplan.

Utsläpp till vatten (villkor 7)

För att undvika utsläpp till mark och vatten behöver kemikalier förvaras och hanteras på ett säkert sätt. Miljöprövningsdelegationen har omformulerat bolagets förslag så att det motsvarar det som miljöprövningsdelegationen vanligtvis föreskriver.

Energihushållning (villkor 8)

Bolaget har föreslagit ett villkor gällande energihushållning. Länsstyrelsen har i huvudsak föreslagit samma villkor och bolaget har accepterat det i sitt bemötande. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att det även är viktigt att åtgärder genomförs i enlighet med energihushållningsplanen och har därför lagt till detta. Miljöprövningsdelegationen anser att det är lämpligt att förena villkoret med delegation för att tillsynsmyndigheten ska kunna ställa krav på att åtgärder som bedöms skäliga ska genomföras.

Vattenhushållning (villkor 9)

Bolaget och länsstyrelsen har föreslagit ett villkor gällande vattenhushållning. Miljöprövningsdelegationen har i huvudsak följt bolagets och länsstyrelsens förslag, men med en skrivning som stämmer med hur liknande villkor brukar formuleras. Länsstyrelsen föreslog ett mål för planen som var att dricksvatten i öppna system inte ska användas för kylning. Miljöprövningsdelegationen anser att det inte

är lämpligt att ange det särskilt i villkoret. Det är skäligt att bolaget redovisar vattenförbrukningen för kylning och till processerna separat. Miljöprövningsdelegationen anser att det är lämpligt att förena villkoret med delegation för att tillsynsmyndigheten ska kunna ställa krav på att åtgärder som bedöms skäliga ska genomföras.

Kontrollprogram (villkor 10)

Enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll ska en verksamhetsutövare fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet ska dokumenteras. En del i egenkontrollen är att ha ett kontrollprogram och miljöprövningsdelegationen fastställer därför ett villkor för detta. Villkoret har formulerats enligt hur villkor avseende kontrollprogram normalt föreskrivs. Miljöprövningsdelegationen noterar att bolaget i sitt bemötande angett att villkor avseende kontrollprogram bör utformas i enlighet med nämndens förslag. Nämnden har dock föreslagit att kontrollprogrammet ska lämnas in senast ett år efter att tillståndet har fått laga kraft, men miljöprövningsdelegationer finner att villkoret lämpligen ska utgå ifrån när tillståndet tas i anspråk. Att lämna in kontrollprogrammet inom tre månader är skäligt. Tillsynsmyndigheten kan ha skäl att ställa krav på kontroll av nya parametrar när verksamheten ändras. Tillsynsmyndigheten ges därför delegation avseende kontrollprogrammets innehåll. Något sådant särskilt villkor om provtagning av relevanta kemikalier, som BBDE och Lidokain, vid om- eller nybyggnation som nämnden föreslagit behövs därför enligt miljöprövningsdelegationen inte.

Släckvatten (villkor 11)

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är angeläget att släckvatten tas om hand på ett lämpligt sätt och föreskriver därför villkor för det. För att inte riskera att släckvatten förorenar grundvattnet behöver ytorna i anslutning till den planerade betongsockeln vara hårdgjorda.

Avveckling av verksamheten (villkor 12)

Villkoret syftar till att säkerställa att verksamheten i det fall den avslutas inte kvarlämnar avfall eller föroreningar. Villkoret motsvarar det som bolaget föreslagit, men har formulerats om så att det stämmer med det standardvillkor som normalt föreskrivs. Tillsynsmyndigheten ges delegation att föreskriva om ytterligare villkor gällande avveckling.

Övriga föreslagna villkor m.m.

Nämnden har föreslagit ett villkor om att bolaget årligen ska redovisa beräkningar av utsläppt VOC för tillsynsmyndigheten. Bolaget har anfört att det avser att komplettera kontrollprogrammet med de uppgifter nämnden efterfrågar. Mot bakgrund av det och att tillsynsmyndigheten har möjlighet att kräva in uppgifterna finner miljöprövningsdelegationen att det inte krävs något sådant villkor som nämnden föreslagit.

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor om att dagvatten vid ombyggnation eller uppförande av nya byggnader ska samlas upp, fördröjas och genomgå rening innan utsläpp till dagvattennätet och att det ska utföras i enlighet med Uppsala Vattens riktlinjer. Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolagets åtagande avseende dagvattenhanteringen är tillräcklig och föreskriver därför inte något villkor i enlighet med länsstyrelsens förslag.

Nämnden har anfört att frågan om möjligheten att vid ombyggnationer ersätta hela eller delar av kylvattenanvändningen i befintlig anläggning med kylmaskiner bör skjutas upp och att andra kylvattenkällor än dricksvatten bör utredas. Miljöprövningsdelegationen, som konstaterar att det utifrån de kostnader och praktiska svårigheter som bolaget redogjort för inte är ett skäligt krav att ställa i dagsläget, instämmer i bolagets bedömning att frågan om möjligheten att vid ombyggnation ersätta hela eller delar av kylvattenanvändningen i befintlig anläggning är sådan att den inte är lämplig att skjuta upp, utan frågan får hanteras inom ramen för vattenhushållningsplanen.

Länsstyrelsen har föreslagit att frågan om utsläpp till luft i form av diffusa VOC ska skjutas upp och att en utredningsföreskrift för rening av diffusa utsläpp av VOC meddelas. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den utförda utredningen är tillräcklig. Miljöprövningsdelegationen bedömer vidare att utredningen visar att det på grund av kostnaden inte är skäligt att kräva rening av diffusa utsläpp av VOC. Det är därför varken motiverat med ett villkor för sådana utsläpp eller att skjuta upp frågan.

Igångsättningstid

Enligt 19 kap. 5 § 9 och 22 kap. 25 § miljöbalken ska det i ett beslut om tillstånd bestämmas en tid inom vilken verksamheten ska ha satts i gång.

Anledningen till att en s.k. igångsättningstid ska bestämmas är att ett tillstånd ska bygga på att bästa möjliga teknik tillämpas. I avsaknad av en sådan tidsmässig begränsning kan den teknik som tillståndet utgår från komma att vara föråldrad när verksamheten väl sätts i gång.

Bolaget har yrkat att igångsättningstiden ska vara fem år från att tillståndet vunnit laga kraft på grund av rådande världsläge.

Miljöprövningsdelegationen anser att en igångsättningstid på fem år är rimlig.

Verkställighetsförordnande

Enligt 19 kap. 5 § och 22 kap. 28 § miljöbalken får miljöprövningsdelegationen, när det finns skäl till det, förordna att tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk även om tillståndet inte har vunnit laga kraft.

Ett verkställighetsförordnande är ur processuell synvinkel ett undantag från huvudregeln att ett lagakraftvunnet avgörande ska avvaktas innan ett tillstånd får tas i anspråk. Det ankommer på verksamhetsutövaren att påvisa konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande och ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att tillståndet inte kan tas i anspråk omedelbart och vad som kan bli följden av att verksamheten förskjuts framåt i tiden. Verksamhetsutövarens intresse måste med viss marginal väga tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan verkställighet får ske. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet tas i anspråk omedelbart och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras. (Se NJA 2012 s. 623).

Miljöprövningsdelegationen anser att de skäl som framförts till stöd för omedelbar verkställighet inte med tillräcklig marginal väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan verkställighet får ske. Yrkandet om verkställighetsförordnande ska därmed avslås.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, se bilaga.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljöprövningsdelegationens ordförande Emilia Sjödahl och miljöszakunnig Greger Drougge med miljöskyddshandläggare Camilla Ek som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Kungörelsedelgivning

Kopia till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Länsstyrelsen i Uppsala län, [uppsala@lansstyrelsen.se](mailto: uppsala@lansstyrelsen.se)

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun,
miljoforvaltningen@uppsala.se

Uppsala Vatten och avfall AB, uppsalavatten@uppsalavatten.se

Du kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med miljöprövningsdelegationens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar du beslutet

Miljöprövningsdelegationen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 21 oktober 2024. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 4841-2023.